

Raadsmemo Integraal Zorgakkoord

Datum: 25 maart 2025

Onderwerp: Integraal Zorg Akkoord (IZA) en de huidige stand van zaken

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Mail behandelaar: d.nauta@barneveld.nl *Telefoonnummer:* 06-27880141

Samenvatting

Deze memo informeert de raad over de huidige stand van zaken rondom het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het IZA is bedoeld om zorg beschikbaar, toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden. In november 2024 is het VNG namens de gemeenten uit het IZA gestapt. De redenen hiervoor waren ongelijkwaardige samenwerking en onvoldoende structurele middelen om bij te kunnen dragen aan de benodigde beweging. Op dit moment doen gemeenten weer mee en vinden onderhandelingen plaats over een vervolgakkoord.

Doel

De raad informeren over de stand van zaken rondom het Integraal Zorg Akkoord.

Inhoud memo

Integraal Zorgakkoord (IZA)

De beschikbaarheid van zorg staat onder druk. Dit komt onder andere doordat we gemiddeld genomen ouder worden, door een toename van het aantal chronische ziekten en een tekort aan handen in de zorg. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is bedoeld om zorg en ondersteuning voor iedereen toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn er in 2022 afspraken gemaakt tussen het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), verschillende zorgpartijen, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Eén van de belangrijkste oplossingen voor de overbelastbare zorg is het maken van de beweging van zorg naar gezondheid. De samenwerking met het sociaal domein is daarin van belang.

Regionale samenwerking Vitale Gelderse Vallei

In navolging op het landelijke Integraal Zorgakkoord werd afgesproken dat alle regio's een Regioplan zouden opstellen. De gemeente Barneveld

participeert in de IZA regio Gelderse Vallei ([Vitale Gelderse Vallei](#)) om de samenwerking met regionale zorgpartijen te verbeteren en gezamenlijk te werken aan de uitdaging om zorg toegankelijk te houden voor iedereen. De afgelopen twee jaar hebben we in de Gelderse Vallei gebouwd aan een samenwerkingsstructuur met partners uit onze regio rondom gezondheid. Het sociaal domein is daarin een belangrijke partij. In 2023 is er een [Regiobeeld](#) opgeleverd en in gezamenlijkheid een [Regioplan](#) gemaakt. Dit Regioplan werd eind 2023 vastgesteld door bestuurders van alle betrokken partijen. Er zijn vijf regio-opgaven rondom doelgroepen die extra aandacht behoeven. Door verschillende organisaties wordt er in vijf coalities domein overstijgend aan deze opgaven gewerkt: kansrijk opgroeien, vitaal ouder worden, mentaal vitaal, passende acute zorg, passende zorg en ondersteuning bij multiproblematiek.

Financiën

Voor gemeenten is een Specifieke Uitkering IZA (SPUK IZA) beschikbaar. Deze gelden, verdeeld in een regionaal en lokaal deel, zijn beschikbaar tot en met 2025. Het regionale budget is bestemd voor projecten van de regionale coalities en de inzet van capaciteit. Het lokale budget besteden we in lijn met de doelen van het IZA aan lokale projecten. Voor financiering na 2025 zijn we afhankelijk van een nieuw akkoord. Op dit moment worden er gesprekken gevoerd over 'Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord' (AZWA). Naast de SPUK IZA voor gemeenten zijn er transformatiemiddelen beschikbaar die met het indienen van een transformatieplan bij de zorgverzekeraar kunnen worden aangevraagd.

VNG stapte uit IZA

De [VNG stapte in november 2024](#), op verzoek van de algemene ledenvergadering, uit het IZA. De [resolutie](#) hierover en de [motie over gelijkwaardigheid](#) is met grote meerderheid aangenomen. De reden voor het uitstappen was een ongelijkwaardige positie in de samenwerking en onvoldoende structurele middelen voor het sociaal domein om bij te dragen aan de benodigde beweging. Sinds het uitstappen worden er door het VNG gesprekken gevoerd met de andere partners. Op dit moment doen we als gemeenten weer mee aan het IZA en worden onderhandelgesprekken gevoerd over het vervolgakkoord. Dit vervolgakkoord heet het 'Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord' (AZWA). Er wordt gesproken over het integreren van een aantal incidentele Brede SPUK onderdelen in dit akkoord.

Gelijkwaardigheid

Eind december 2024 hebben de VNG, VWS en ZN een akkoord bereikt over de invulling van de gelijkwaardigheid. Hierdoor is de VNG namens gemeenten weer aangeschoven voor de onderhandelingen over het vervolgakkoord. De aangenomen resolutie en motie vormen het kader voor de VNG bij de gesprekken over het AZWA om te bepalen wanneer in voldoende mate is voldaan aan de gestelde randvoorwaarden.

Structurele middelen

De verschuiving van zorg naar gezondheid vraagt een investering van gemeenten. Deze verschuiving is belangrijk en noodzakelijk, maar zal extra kosten met zich meebrengen, terwijl de baten niet altijd bij de gemeente terechtkomen. Hiervoor zijn voldoende structurele middelen nodig om de afspraken uit te voeren. Deze voorwaarde wordt meegenomen in de onderhandelingen over het vervolgakkoord. Voor 2025 zijn de IZA gelden beschikbaar.

Gemeenten nemen weer deel aan het IZA en voor 2025 zijn er beperkte IZA gelden beschikbaar.

Stand van zaken Gemeente Barneveld

Al voor de introductie van het IZA zette de gemeente Barneveld in op de transformatie in zorg en welzijn. Voorbeelden hiervan zijn het Gezondheidshuis Barneveld dat al in 2018 van start ging, de samenwerking met

de casemanagers dementie voor het indiceren van bepaalde Wmo-producten en de inzet op interventies die de samenwerking tussen zorg en welzijn bevorderen, zoals 'Welzijn op Recept'.

Regionaal is er ingezet op verbeterde netwerksamenwerking als lange termijn doelstelling. In het eerste jaar vergde dit veel inzet van de betrokken partijen voor de juiste inrichting en afstemming van de samenwerkingsstructuur. Daarnaast wordt er op thema samengewerkt in [coalities](#), waarbij iedere coalitie een werkagenda voor 2025 heeft opgesteld met prioriteiten voor de komende periode. Ook is er ingezet op onderzoek en coördinatie van de vijf ketenaanpakken (valpreventie, kind naar gezond gewicht, gecombineerde leefstijlinterventie, kansrijke start en welzijn op recept).

Lokaal is er ingezet op het versterken van de sociale basis en het preventieve veld. Bijvoorbeeld door incidenteel extra subsidie voor welzijn, doorontwikkeling van het Gezondheidshuis, subsidie voor de preventieve inzet van sport en bewegen bij GGZ-problematiek, extra inzet preventieve verslavingszorgextra, inzet op het verbeteren van een goede toegang tot aanbod in de gemeente Barneveld op het gebied van zorg, welzijn en ondersteuning.

Relatie met het brede SPUK-regeling

Het IZA en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) zijn nauw met elkaar verbonden. De lokale initiatieven vanuit de Brede SPUK-regeling dragen bij aan de gewenste transformatie uit het IZA. Het uitgangspunt van het IZA is de houdbaarheid van het zorgstelsel. Het uitgangspunt van de Brede SPUK is een gerichte lokale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en het versterken van de sociale basis.

Vervolg

Momenteel wordt er intensief gewerkt aan het Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Als de onderhandelingen zijn afgerond wordt het nieuwe akkoord aan de Algemene Ledenvergadering van het VNG voorgelegd. De verwachting is dat in de voorjaarsvergadering gemeenten er weer over kunnen stemmen.

Vorbereidingen op een nieuw akkoord

Door te investeren in de samenwerking in de regio bereiden we ons voor op een nieuw akkoord die naar verwachting zal voortborduren op de huidige samenwerkingsstructuur.

Regio Eemland

In de gemeente Barneveld hebben we naast de regio Gelderse Vallei ook te maken met de regio Eemland. Er zijn verschillende indelingen van de regio vanuit zorgkantoor en IZA. Hierdoor valt onze eerstelijnszorg grotendeels onder de regio Eemland. Zij zijn daardoor betrokken bij IZA regio Samen Sterker Eemland. We houden de ontwikkelingen in de andere IZA regio in de gaten en zijn in gesprek over mogelijke samenwerkingen.

Bij wezenlijke ontwikkelingen informeren we u als raad.